

Lietuva šiemet mini valstybingumo atkūrimo 100-metį. Nuolat prisimename vietas, įvykius ir žmones, kurie savo veikla ir darbais prisidėjo prie Lietuvos vardo garsinimo ir kurie tą Lietuvą kūrė. Tai buvo ne tik politiniai veikėjai, bet ir pažangioji šalies inteligentija su visu būriu žinomų menininkų priešakyje.

Vienas tokių – skulptorius Juozas Zikaras, kurio vardą labiausiai siejame su „Laisvės“ skulptūra Kaune. Praėjo 90 metų nuo paminklo Lietuvos laisvei sukūrimo, o Juozą Zikarą minime ne tik kaip menininką realistą, bet ir kaip nenuilstantį Lietuvos patriotą. Aukštąjį mokslą baigęs užsienyje menininkas visgi grįžo gimtinėn ir visą savo gyvenimą paskyrė Lietuvos labui.

Daugelis jo sukurtų darbų yra pripažintos istorinės vertybės, o skulptoriaus išugdytų žymių menininkų sukurti darbai yra neatsiejama Lietuvos dailės istorijos dalis.

Skulptorius J. Zikaras gimė Panevėžio rajone, Paįstrio apylinkėse, Paliukų kaime, neturtingo amatininko šeimoje. Paįstriečiai didžiuojasi, kad čia augo ir jaunystės dienas leido būsimas menininkas, todėl gerbia ir saugo skulptoriaus atminimą. Sutvarkytame gimtinės namelyje Paliukų kaime įrengtas memorialinis J. Zikaro muziejus. Tik apsilankę jame galime pajusti to laikotarpio dvasią ir sužinoti, kad didis menininkas gali užaugti ir skurde, ir varge. Reikia tik įgimto talento, atkaklaus darbo ir pastangų. Skulptorius J. Zikaras savo gyvenimu ir veikla įrodė, kad viską galima pasiekti, jei turi didelių svajonių ir aiškiai užsibrėžtą tikslą.

Visa tai ir dar daugiau sužinosite aplankę skulptoriaus J. Zikaro memorialinį muziejų. Čia išgirsite apie menininko gyvenimą ir kūrybą, pamatysite to laikmečio fotografijų, kuriose užfiksuoti žymiausi darbai. Kita dalis parodos skirta atskiriems skulptoriaus gyvenimo etapams.

Rudenį, lapkričio mėnesį, kai švenčiamas Juozo Zikaro gimtadienis, muziejuje dažni svečiai yra Paįstrio Juozo Zikaro gimnazijos mokiniai ir mokytojai. Tai jaunieji istorikai, skautai. Darželinukai taip pat randa ką įdomaus nuveikti muziejaus aplinkoje. Susipažįsta su drožybos ir lipdybos pradmenimis.

Lietuvos 100-mečio proga J. Zikaro memorialinį muziejų Turizmo departamentas įtraukė į lankytinų vietų sąrašą. 2017 m. LRT kūrybinė grupė sukūrė dviejų dalių dokumentinį filmą apie žymaus kraštiečio J. Zikaro gyvenimą Paliukuose, Panevėžyje ir Kaune. Filmą parodytas 2018 m. vasario mėnesį per LRT kultūros kanalą laidų cikle „Mano tėviškė“. Muziejų lanko daug įvairių žmonių, bet kai aplanko skulptoriaus giminės, jie būna ypatingi svečiai. Praėjusią vasarą per Šv. Onos atlaidus Paliukus aplankė istorikas Karolis Zikaras, kuris su grupe bendraminčių domėjosi savo giminės istorija ir su Zikaru susijusiomis

Užsukite į svečius pas Juozą Zikarą Paliukuose

giminės medžio šakomis.

Žygeiviai ir Paįstrio krašto kūrėjai taip pat laukiami svečiai J. Zikaro memorialiniame muziejuje. Visi žino, kad balandžio pabaigoje organizuojamose „Literatūrinėse Jurginėse“ skamba kraštiečių sukurtos eilės bei dainos, ragaujamas pagrindinis Jurginiu patiekalas – kiaušiniene su arbata.

Neseniai muziejų aplankė „Lietuvai pagražinti“ draugijos Panevėžio skyriaus aktyvistai džiaugėsi galimybe pabūti žymaus skulptoriaus J. Zikaro gimtoje troboje, o muziejus nuolat laukia naujų lankytojų.

Parengė muziejininkas Virginijus Kiršgalvis
Fotografija Virginijaus Kiršgalvio

